
Beköszöntő

Megint izgalmas időszaknak nézünk elébe – egészségpolitikai szempontból. Nem kevesebb a tét, mint az egészségügyi ágazat modernizációja, új „pályára” állítása.

Minden kormányzati ciklus kezdetén az aktuális egészségügyi vezetés kísérletet tesz az ágazat „nehéz súlyú” átalakítására, mivel jól tudja, ha az első esztendőben nem sikerül koncepcionális szinten változást elérni, később már vajmi kevés az esély a kormányzattal még oly üdvös javaslatot is elfogadtatni. A választások ugyanis négyévente könyörtelenül véget vetnek mindenfajta álmódzásnak, jobbító szándéknak.

Visszatekintve az elmúlt 12 esztendőre, tanulságok sora kínálkozik végiggondolásra, megfontolásra. „Nehéz súlyú” átalakítást egyedül az Antall kormánynak sikerült eddig véghez vinnie az egészségügyi rendszerben, a többiek mind „könnyű súlyú” minősítéssel végeztek. Az első szabad kormányzat – egészségpolitikai szempontból – sikerességének oka részben a kivételes pillanatban rejlett: a rendszerváltás, rendszerváltoztatás első éveiben minden (új) szereplő még ismerkedett feladatával, nem tudva, mi az pontosan, amivel meg kell birkóznia, milyen teret is kell betöltenie az új leosztásban. Gondoljunk csak az éppen alakulófélben lévő egészségbiztosítási apparátusra, települési önkormányzatok, vagy az érdekképviseleti illetve szakmai szervezetek helykereséseire. (Néhányan talán még mindig nem leltek rá.). Így az akkori kormánynak még nem kellett ezen szervezetek ellenállásával megküzdenie, konszenzus megteremtése egy-egy területen sokkal egyszerűbben kivitelezhető feladatnak bizonyult, mint amilyen feladat ma ezek „előállításá”. De segített az akkori ihletett pillanat kihasználásában az a mára szívesen elfeledett „momentum”, hogy az átalakítás koncepciója lényegét tekintve már 1990 előtt megszületett. Nem nulláról kellett tehát elindulni.

Most sem kell tabula rasa-val nekiindulni. Az eddig lefektetett alapok felhasználhatók. Lehet azokra építkezni. Sőt, muszáj.

Ennek elismerése az „egészség és esélyegyenlőség központú” kormányprogramban fellelhető, mint ahogyan az az elementáris felismerés is, hogy változásokra szükség van. Hiába alakultak ugyanis ki az ágazat főbb működési keretei egy évtizede immár, ha azoknak a változásoknak a szervülése nem történt meg, amelyért maga az átalakulás lezajlott: a betegségek megelőzésére fókuszáló, a betegek ellátását egységesítő, kiszámítható környezetet biztosító, költségkímélő üzemmódra való átállás.

Ezen a ponton finomítani kell a megfogalmazást: a szolgáltató hálózat egy üzenetet megértett, mivel érdekeltségi rendszereken keresztül ezt az egyet jól közvetítette felé a politika: csökkentse a költségeket. Ez megtörtént. Az összes többi területen azonban nem történt érdemi változás. Sőt, az ellátás minősége az utóbbi években elfogadhatatlan mértékben romlott, teljesen kiszámíthatatlanná téve a betegek gyógyítását, növelve kiszolgáltatottságukat a rendszerben. Van tehát teendő bőven. Az új kormány kapott esélyt mind a betegektől, mind az egészségügyi hálózat munkatársaitól a rendszerelvű átalakításra. Bízunk benne, hogy képes lesz élni ezzel a lehetőséggel.

*Dr. Sinkó Eszter
Szerkesztő bizottsági tag*